

คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2555

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก จำนวน 11 ลำน้ำ/แหล่งน้ำ รวม 105 จุดตรวจวัด ความถี่ 4 ครั้ง/ปี ดังนี้

ลำน้ำ/แหล่งน้ำ	จำนวนจุดตรวจวัด
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	
- พื้นที่ทะเลสาบสงขลา	15
- ลำคลองสาขาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	30
- คลองอู่ตะเภา	21
- ลำคลองสาขากลองอู่ตะเภา	10
- คลองพะวง	5
- คลองสำโรง	5
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก	
- คลองเทพา	2
- แม่น้ำสายบุรี	4
- แม่น้ำโก-ลก	6
- แม่น้ำบางนรา	2
ลุ่มน้ำปัตตานี	
- แม่น้ำปัตตานี	5

ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ

ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นตัวแทนฤดูร้อนที่มีฝนประปราย ดำเนินการตรวจวัดในช่วงวันที่ 6-10, 20-22 และ 24-25 กุมภาพันธ์ 2555 สรุปได้ดังนี้

1. ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

● **คุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลา** โดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำ อยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 33 20 และ 47 ตามลำดับ บริเวณที่คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ ทะเลน้อย และปากคลองต่างๆ ที่ไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลา ได้แก่ ปากคลองบ้านโรง ปากคลองลำป่า ปากคลองอู่ตะเภา ปากคลองพะวง และปากคลองสำโรง พารามิเตอร์น้ำสำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แบคทีเรียกลุ่มที่คอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) คิดเป็นร้อยละ 100

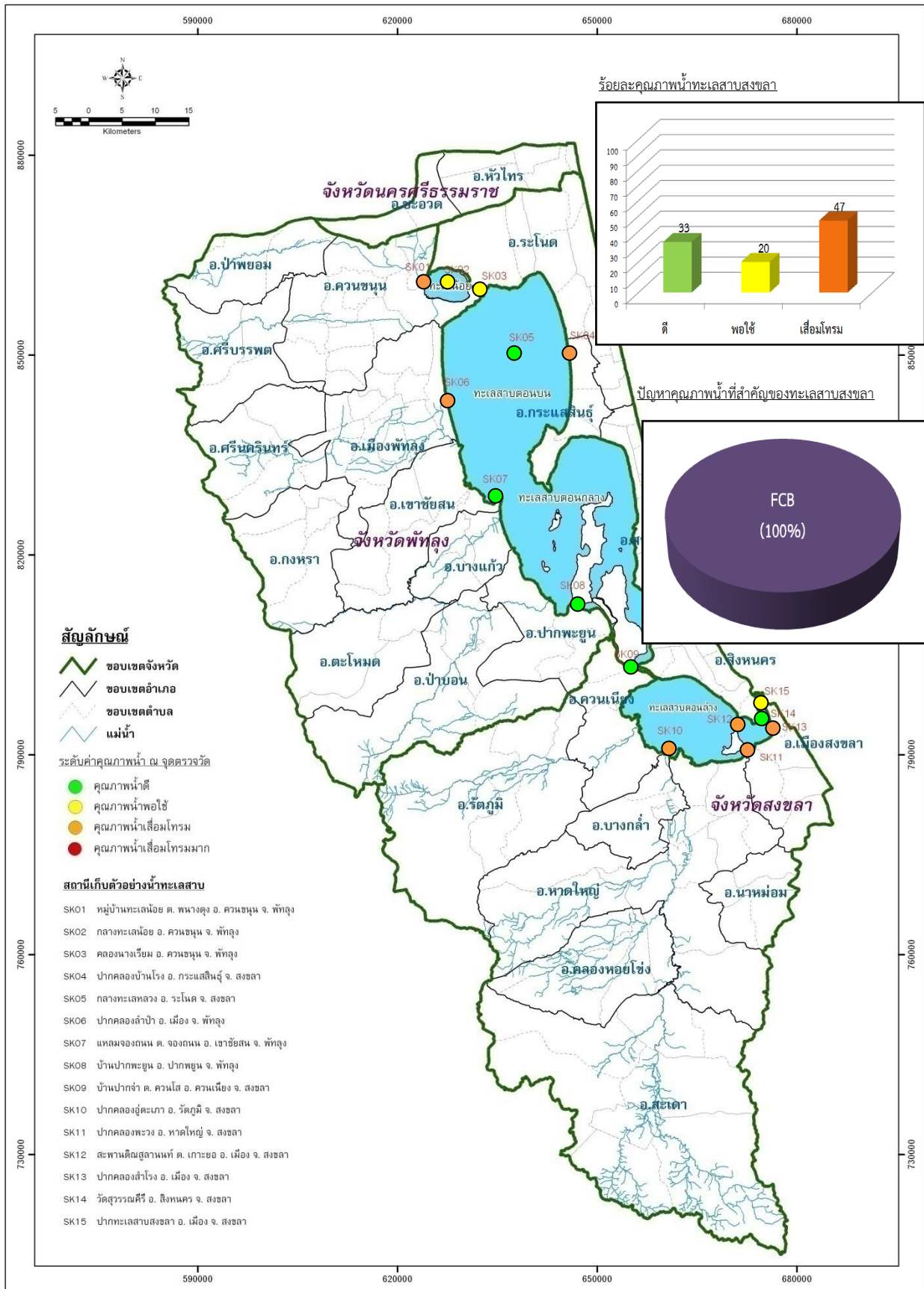
ผลการตรวจวัดโลหะหนัก จำนวน 6 จุดตรวจวัด คือ หมู่บ้านทะเลน้อย คลองนางเรียม ปากคลองลำป่า ปากคลองอู่ตะเภา ปากคลอง สำโรง และปากทะเลสาบสงขลา จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu)ปรอท (Hg) และ สารหนู (As) พบ มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

ส่วนผลการตรวจวัดสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่มีคลอรีนทั้งหมด ประกอบด้วย เฮปตาคลอร์ (Heptachlor), เฮปตาคลอร์อีพอกไซด์ (Heptachlor epoxide), อัลดริน (Aldrin), ดีลทริล

(Dieldrin), เอนดริน (Endrin), อัลฟา-บีเฮชซี (α -BCH) และดีดีที (DDT) ซึ่งทำการตรวจวัด 2 จุดตรวจวัด คือ บ้านปากพะยูน และปากคลองสำโรง พบว่ามีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

ตารางที่ 1 สรุปคุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลา ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

เกณฑ์คุณภาพน้ำ	บริเวณ	ร้อยละคุณภาพน้ำ
 ดี	กลางทะเลหลวง (SK05) แหลมจองถนน (SK07) บ้านปากพะยูน (SK08) บ้านปากจ่า (SK09) วัดสุวรรณคีรี (SK14)	33
 พอใช้	กลางทะเลน้อย (SK02) คลองนางเรียม (SK03) ปากทะเลสาบสงขลา (SK15)	20
 เสื่อมโทรม	หมู่บ้านทะเลน้อย (SK01) ปากคลองบ้านโรง (SK04) ปากคลองลำป่า (SK06) ปากคลองอู่ตะเภา (SK10) ปากคลองพะวง (SK11) สะพานติณสูลานนท์ (SK12) ปากคลองสำโรง (SK13)	47
 เสื่อมโทรมมาก	-	-

รูปที่ 1 คุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลา ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

● **คุณภาพน้ำลำคลองสาขาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา** โดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 20 43 27 และ 10 ตามลำดับ

คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญของลำคลองสาขาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา คือ ออกซิเจนละลาย (DO) แבקที่เรียกกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) และแบคที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) คิดเป็นร้อยละ 38 38 และ 24 ตามลำดับ โดยออกซิเจนละลายพบต่ำสุดบริเวณคลองมหากการ (MKC) แבקที่เรียกกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) ตรวจพบสูงสุดบริเวณ ทำน้ำวัดหาดใหญ่ใน (UTC2) ส่วนแบคที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ตรวจพบสูงสุดบริเวณทำน้ำวัดหาดใหญ่ใน (UTC2) และ คลองระโนด (RNC)

ผลการตรวจวัดโลหะหนักจำนวน 14 จุดตรวจวัด ในคลองป่าพะยอม คลองท่าแนะ คลองท่าเขียด คลองป่าบอน คลองพรุพ้อ คลองรัตภูมิ คลองอู่ตะเภา คลองมหากการ คลองระโนด และคลองปากพล จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) พรอท (Hg) และสารหนู(As) พบว่าทุกจุดมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก

● **คุณภาพน้ำคลองอู่ตะเภา** โดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ เสื่อมโทรมและเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 28 67 และ 5 ตามลำดับ บริเวณที่เสื่อมโทรมมาก คือ ปลายคลองครอบครัวบริเวณสะพานหลังชุมชนมิตรสัมพันธ์ (UT03) เนื่องจากเป็นแหล่งรองรับน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม

คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญของคลองอู่ตะเภา คือ แבקที่เรียกกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) แבקที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) คิดเป็นร้อยละ 70 20 และ 10 ตามลำดับ โดยแบคที่เรียกกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) และแบคที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) มีค่าค่อนข้างสูง ตรวจพบสูงสุดบริเวณ สะพานบ้านคลอง (UT13) ส่วนความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) ตรวจพบสูงสุดบริเวณ หลังชุมชนมิตรสัมพันธ์ (UT03)

● **คุณภาพน้ำลำคลองสาขาคองอู่ตะเภา** โดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 20 30 และ 50

คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญของลำคลองสาขาคองอู่ตะเภา คือ แבקที่เรียกกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) และแบคที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) คิดเป็นร้อยละ 75 และ 25 ตามลำดับ โดยแบคที่เรียกกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม และแบคที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ตรวจพบสูงสุดบริเวณปลายคลองหะ (UTS08)

● **คุณภาพน้ำคลองพะวง** โดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 80 และ 20 ตามลำดับ

คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญของคลองพะวง คือ ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) คิดเป็นร้อยละ 100 โดยความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) มีค่าสูงสุดบริเวณหลังไหลผ่าน บ.สงขลาแคนนิ่ง จก. (PV02) เนื่องจากต้องรองรับน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมประเภทอาหาร

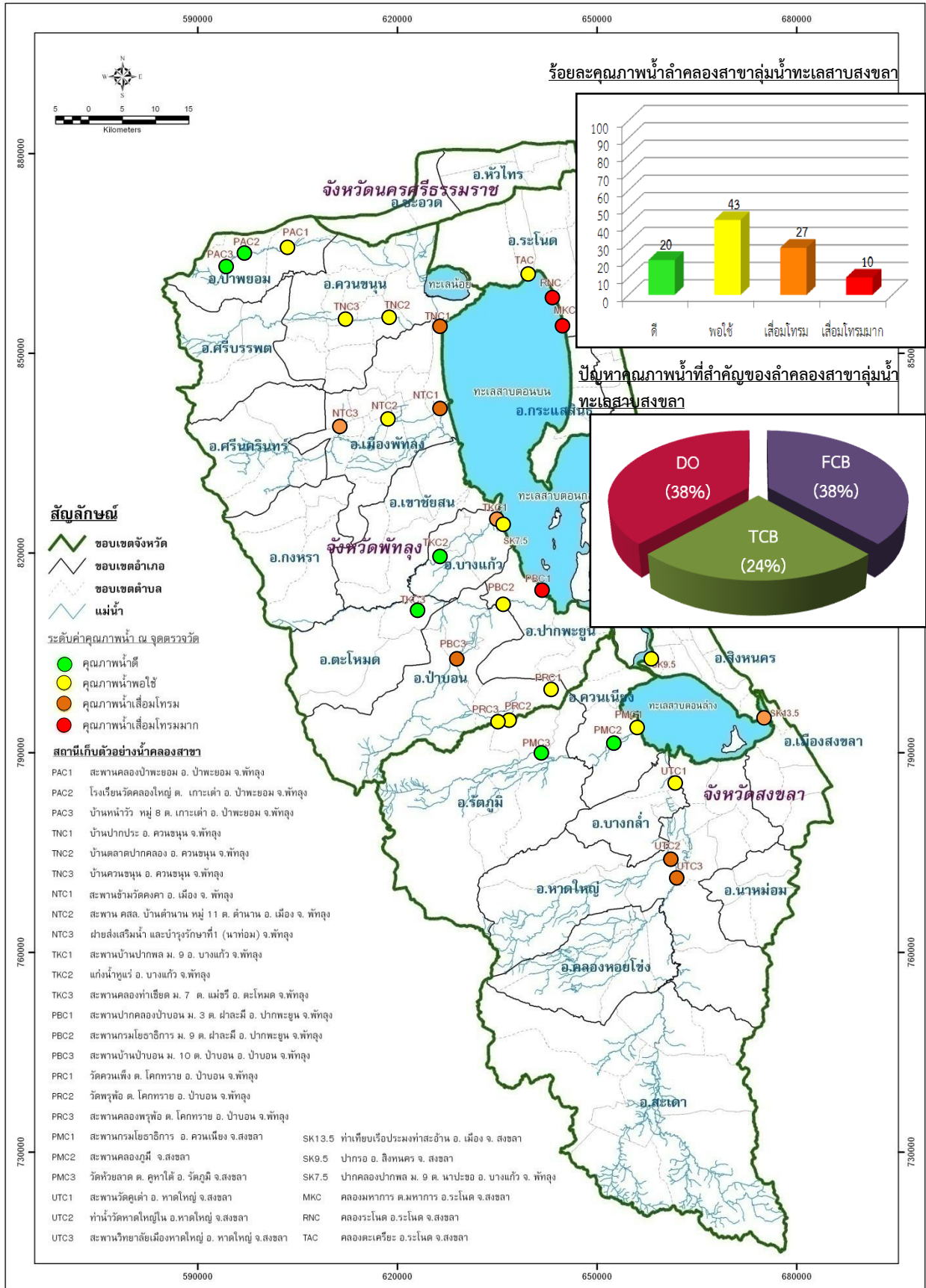
● **คุณภาพน้ำคลองสำโรง** อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมากทุกจุดตรวจวัด

คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญของคลองสำโรง คือ แבקที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) แבקที่เรียกกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) และค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) คิดเป็นร้อยละ 26 26 26 และ 22 ตามลำดับ โดยค่า TCB FCB และ BOD มีค่าสูงตลอดลำน้ำ

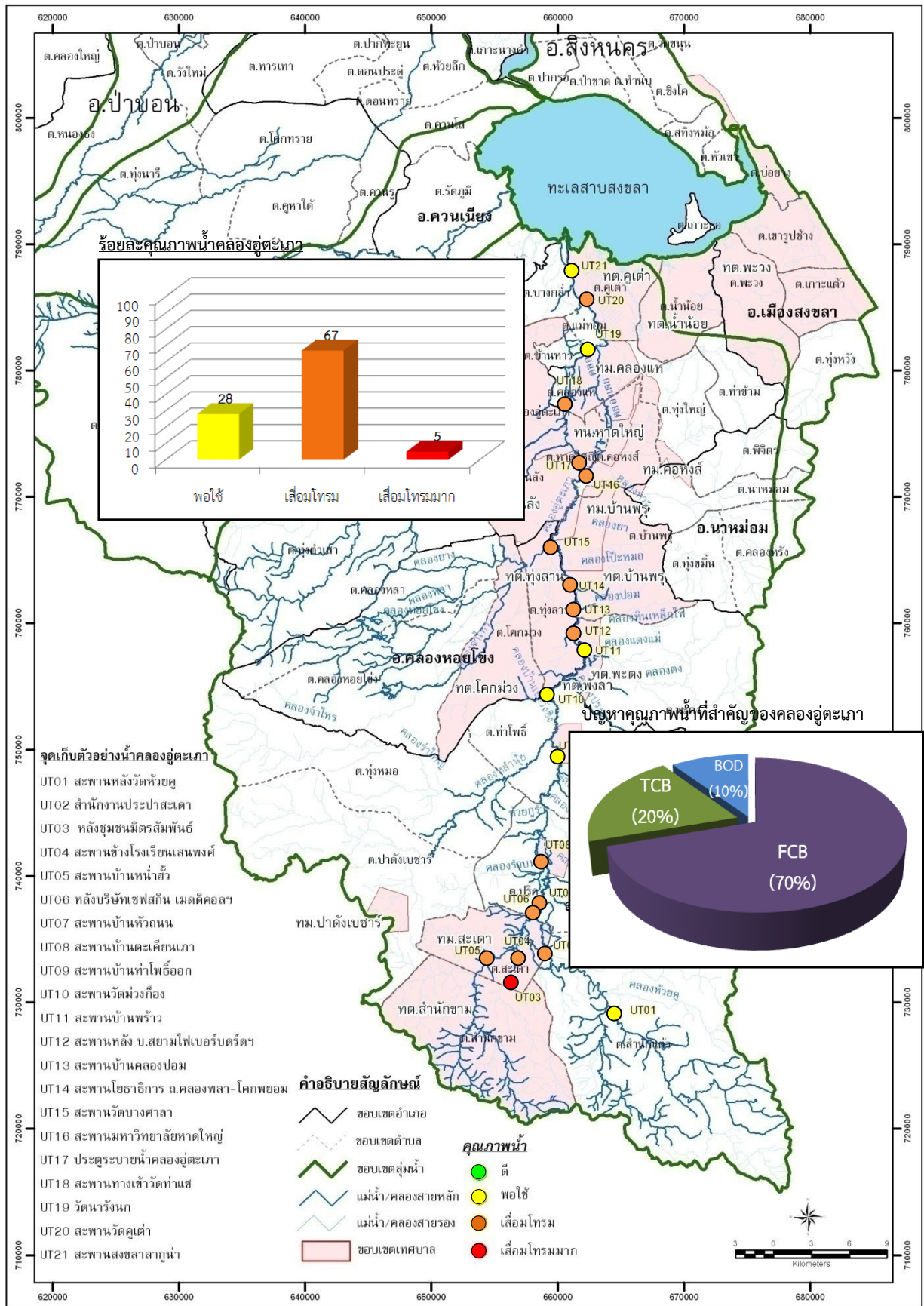
ตารางที่ 2 สรุปคุณภาพน้ำลำคลองสาขาทะเลสาบสงขลา คลองอู่ตะเภา ลำคลองสาขาคลองอู่ตะเภา คลองพะวง คลองสำโรง ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

เกณฑ์ คุณภาพน้ำ	ร้อยละคุณภาพน้ำ				
	ลำคลองสาขา ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	คลอง อู่ตะเภา	ลำคลองสาขา คลองอู่ตะเภา	คลอง พะวง	คลอง สำโรง
 ดี	20 คลองป่าพะยอม โรงเรียนวัด คลองใหญ่ (PAC2) บ้านหน้าวัว (PAC3) คลองท่าเขียด แก่งน้ำหุแร่ (TKC2) สะพานคลองท่าเขียด (TKC3) คลองรัตภูมิ สะพานคลองภูมิ (PMC2) (วัดห้วยลาด (PMC3)	-	20 - สะพานหน้ามัสยิดนูรุ ลูตูด (UTS03) ปลายคลองประตู่ (UTS04)	-	-
 พอใช้	43 คลองป่าพะยอม สะพานคลองป่า พะยอม (PAC1) คลองท่าแนะ บ้านตลาดปาก คลอง (TNC2) บ้านควนขนุน (TNC3) คลองนาท่อม สะพาน คสล. บ้าน ตำนาน (NTC2) คลองป่าบอนสะพานกรมโยธาธิ การ ม.9 (PBC2) คลองพรุพ้อ วัดควนเพ็ง (PRC1) วัดพรุพ้อ (PRC2) สะพานคลอง พรุพ้อ (PRC3) คลองรัตภูมิ สะพานกรมโยธาธิ การ ม. 12 (PMC1) คลองอู่ตะเภา สะพานวัดคูเต่า (UTC1) ทะเลสาบสงขลา ปากรอ (SK9.5) ปากคลองปากพล (SK7.5) คลองตะเคียน (TAC)	28 - สะพานหลังวัดห้วยคู (UT01) - สะพานบ้านท่าโพธิ์ออก (UT09) - สะพานวัดม่วงกิ่ง (UT10) - สะพานบ้านพร้าว (UT11) - วัดนารังนก (UT19) - สะพานสงขลาลากูน่า (UT21)	30 - ปลายคลองพังลา (UTS02) - ปลายคลองตง (UTS05) - ปลายคลองหินเหล็กไฟ (UTS06)	-	-
 เสื่อมโทรม	27 คลองท่าแนะ บ้านปากประ (TNC1) คลองนาท่อม สะพานข้ามวัดคง คา (NTC1) ฝ่ายส่งน้ำและ บำรุงรักษาที่ 1 (NTC3) คลองท่าเขียด (สะพานบ้านปาก พล (TKC1) คลองป่าบอน สะพานบ้านป่า บอน (PBC3) คลองอู่ตะเภา ทำน้ำวัดหาดใหญ่ โน (UTC2) (สะพานมหาวิทยาลัย เมืองหาดใหญ่ (UTC3) ทะเลสาบสงขลา ท่าเทียบเรือท่า สะอ้าน (SK13.5)	67 - สำนักงานประปาเสเดา (UT02) - สะพานข้างโรงเรียนเสน พงศ์ (UT04) - สะพานบ้านหน้าฮั่ว (UT05) - หลังบริษัท เซฟสกิน เมตติ คอลฯ (UT06) - สะพานบ้านหัวถนน (UT07) - สะพานบ้านตะเคียนเภา (UT08) - สะพานหลัง บ.สยามไฟ เบอร์บอร์ดฯ (UT12) - สะพานบ้านคลองป้อม (UT13)	50 - สะพานมิตรสงคราม(UTS01) - ปลายคลองป้อม (UTS07) - ปลายคลองหวะ (UTS08) - ปลายคลองวาด (UTS09) - ปลายคลองบางกล้า (UTS10)	80 - หลัง บ.สงขลา มารีน โปรดักส์ (PV01) - หลังรวมกับคลอง น้ำจากคลอง พะวงกับคลอง โคกหาร (PV03) - สะพาน ข้าม คลองพะวง ถนน ลพบุรีราเมศวร์ (PV04) - ปากคลองพะวง (PV05)	-

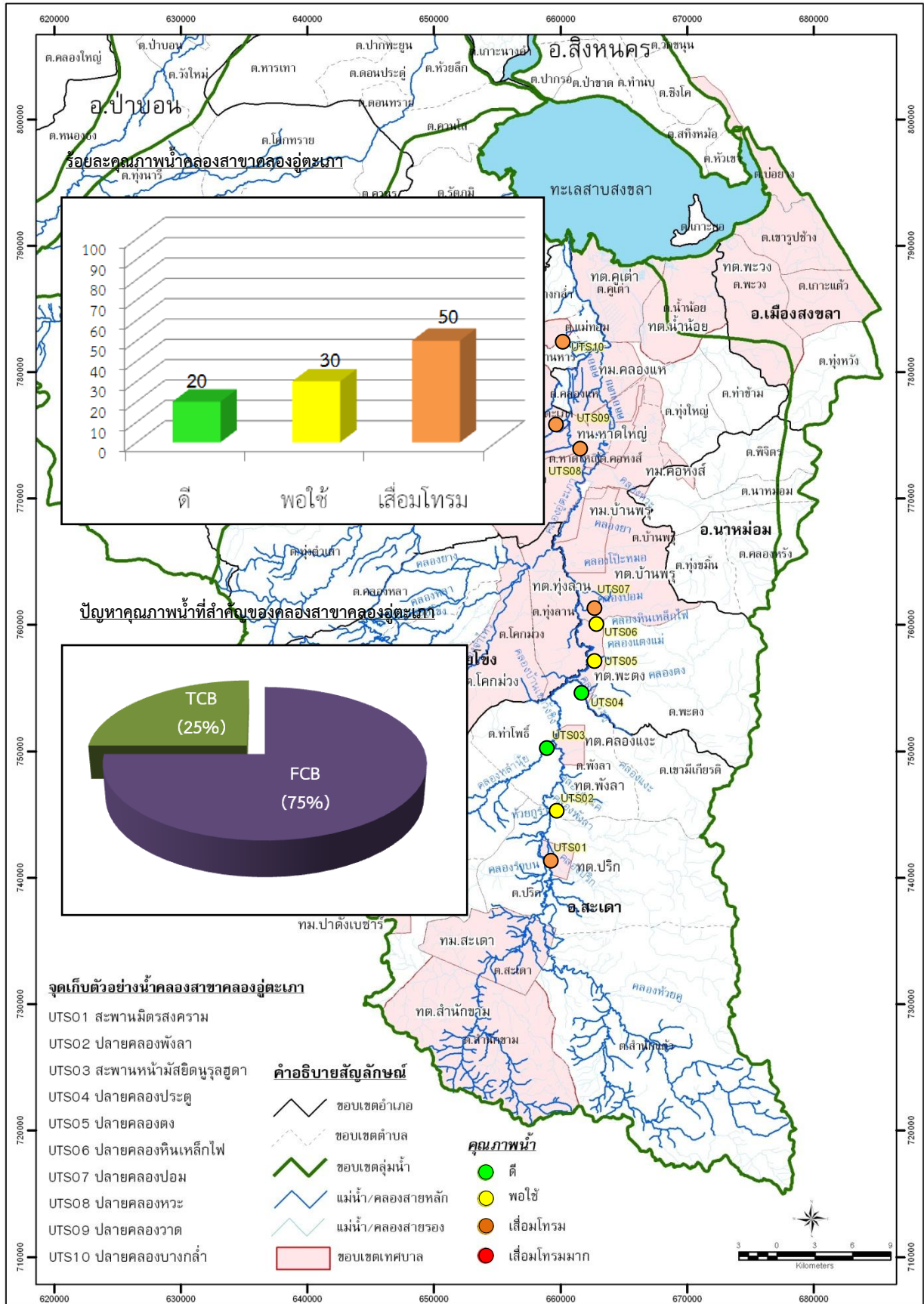
เกณฑ์ คุณภาพน้ำ	ร้อยละคุณภาพน้ำ				
	ลำคลองสาขา ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	คลอง อุ้ตะเกา	ลำคลองสาขา คลองอุ้ตะเกา	คลอง พะวง	คลอง สำโรง
		<ul style="list-style-type: none"> - สะพานโยธาธิการ ถ. คลองพลา-โคกพะยอม (UT14) - สะพานวัดบางศาลา (UT15) - สะพานมหาวิทยาลัยเมืองหาดใหญ่ (UT16) - ประตุน้ำคลองอุ้ตะเกา (UT17) - สะพานทางเข้าวัดท่าแซ (UT18) - สะพานวัดคูเต่า (UT20) 			
 เสื่อมโทรม มาก	<p style="text-align: center;"><i>10</i></p> <p>คลองป่าบอน สะพานปากคลองป่าบอน (PBC1) <u>คลองมหากาญ</u> (MKC) <u>คลองระโนด</u> (RNC)</p>	<p style="text-align: center;"><i>5</i></p> <p>- หลังชุมชนมิตรสัมพันธ์ (UT03)</p>	-	<p style="text-align: center;"><i>20</i></p> <p>- หลังไหลผ่าน บ.สงขลาแคนนิง จก. (มหาชน) (PV02)</p>	<p style="text-align: center;"><i>100</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - สะพานบ้านเก้าเส้ง (SL01) - หลัง ร.พ. จิตเวช สงขลาราช นครินทร์ (SL02) - ท่อลอด สามแยก สำโรง (SL03) - สะพานเบียงบ้านท่าสะอ้าน (SL04) - สวน 72 พรรษา (SL05)

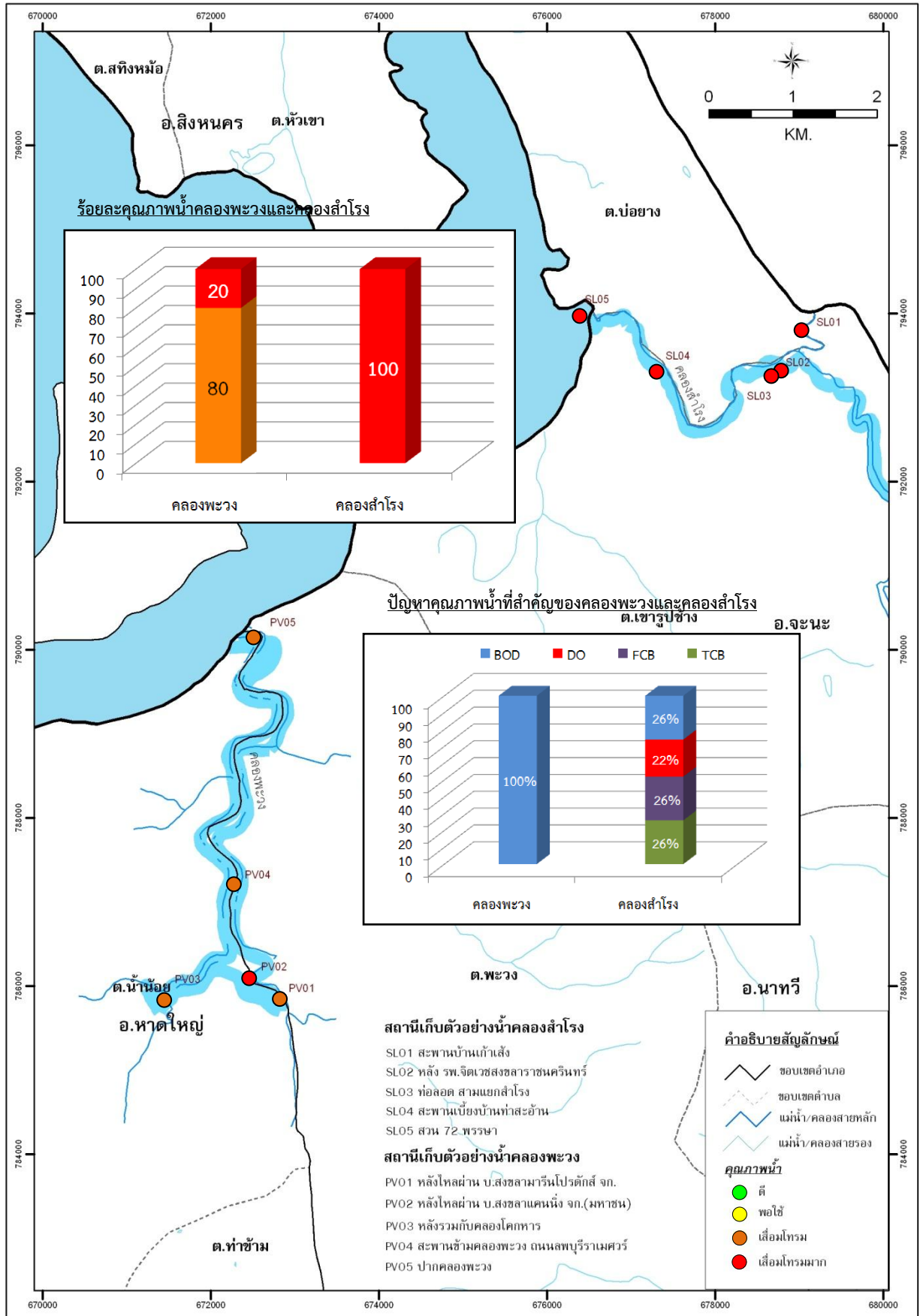
รูปที่ 2 คุณภาพน้ำลำคลองสาขาลุ่มน้ำทะเลสาบ ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

รูปที่ 3 คุณภาพน้ำคลองอุตะเถา ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

รูปที่ 4 คุณภาพน้ำคลองสาขาคลองอุตะเถา ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

รูปที่ 5 คุณภาพน้ำคลองพะวงและคลองสำโรง ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

2. ลุ่มน้ำปัตตานี

● **คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี** โดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 80 ละ 20 ตามลำดับ

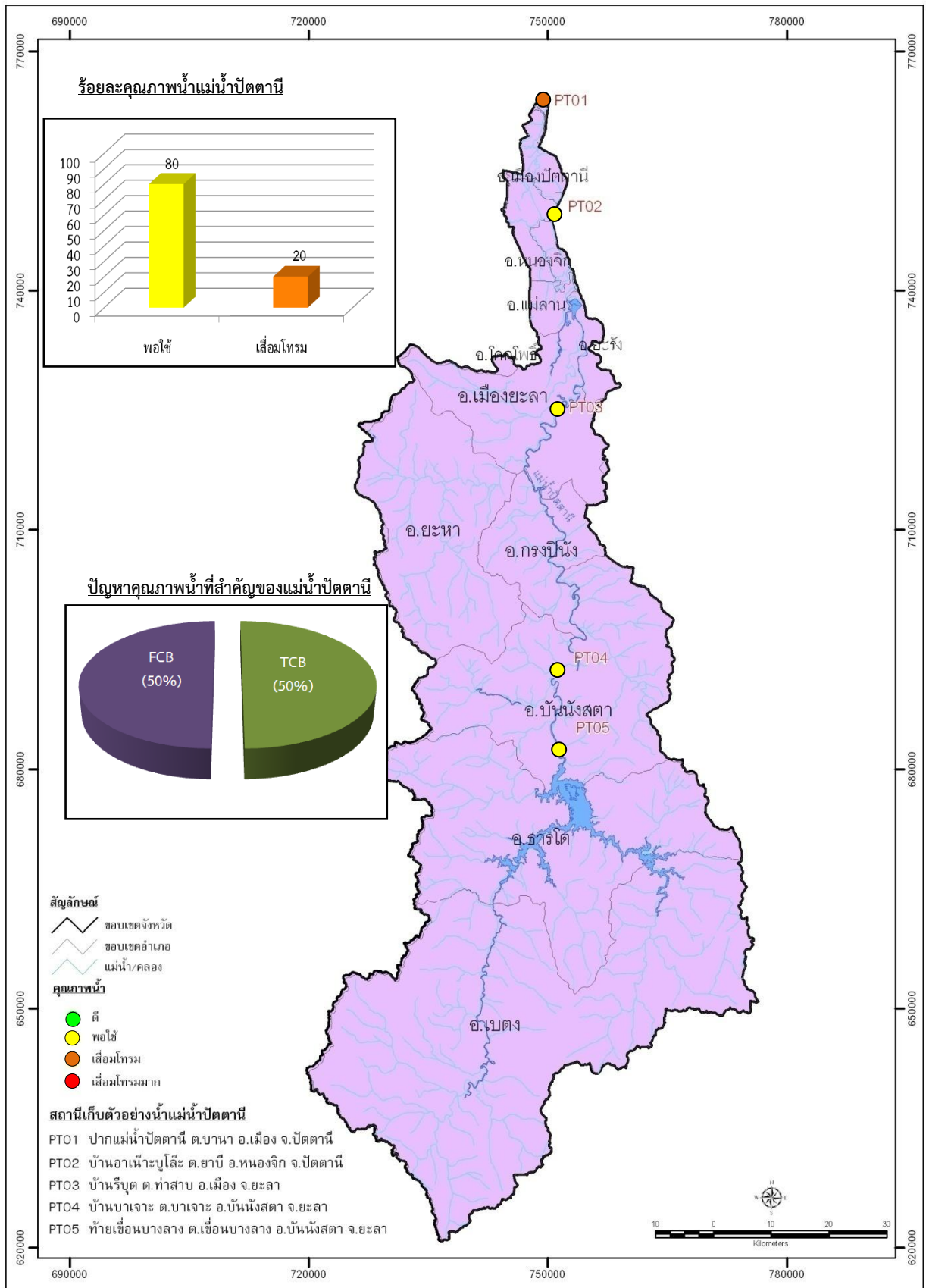
คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) โดยพบค่าสูงสุดที่บริเวณปากแม่น้ำปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (PT01) เนื่องจากเป็นช่วงที่ลำน้ำไหลผ่านแหล่งชุมชน อยู่ต่อเรือ และมีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่หนาแน่น จึงทำให้แหล่งน้ำมีการปนเปื้อนแบคทีเรียสูง

ผลการตรวจวัด โลหะหนัก จำนวน 1 จุดตรวจวัด บริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำประปา เทศบาลนครยะลา จังหวัดยะลา จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบว่า ทุกพารามิเตอร์มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก

ส่วนผลการตรวจวัดสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่มีคลอรีนทั้งหมด ประกอบด้วย เฮปตาคลอร์ (Heptachlor), เฮปตาคลอร์อีพอกไซด์ (Heptachlor epoxide), อัลดริน (Aldrin), ดีลดริน (Dieldrin), เอนดริน (Endrin), อัลฟา-บีเฮชซี (α -BCH) และดีดีที (DDT) ซึ่งทำการตรวจวัด บริเวณเดียวกับโลหะหนัก พบว่ามีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมากเช่นกัน

ตารางที่ 3 สรุปคุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

เกณฑ์คุณภาพน้ำ	บริเวณ	ร้อยละคุณภาพน้ำ
 ดี	-	-
 พอใช้	บ้านอานะปุโละ อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี (PT02) โรงสูบน้ำแรงต่ำประปา เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา (PT03) บ้านบาเจาะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา (PT04) ท้ายเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา (PT05)	80
 เสื่อมโทรม	ปากแม่น้ำปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (PT01)	20
 เสื่อมโทรมมาก	-	-

รูปที่ 6 คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

3. ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก

- **คุณภาพน้ำคลองเทพา** โดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ร้อยละ 50 เท่ากัน
- **คุณภาพน้ำแม่น้ำสายบุรี** โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม คือ ร้อยละ 50 25 และ 25 ตามลำดับ คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ แบคทีเรียกลุ่ม ฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) โดย FCB พบค่าสูงสุดบริเวณเทศบาลตำบลศรีสาคร อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส
ผลการตรวจวัด โลหะหนัก จำนวน 1 จุดตรวจวัด บริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำ การประปาเรือเสาะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu)ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบว่าทุกพารามิเตอร์มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก
ส่วนผลการตรวจวัดสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่มีคลอรีนทั้งหมด ประกอบด้วย เฮปตาคลอร์ (Heptachlor), เฮปตาคลอร์อีพอกไซด์ (Heptachlor epoxide), อัลดริน (Aldrin), ดีลดริน (Dieldrin), เอนดริน (Endrin), อัลฟา-บีเฮชซี (α -BCH) และดีดีที (DDT) ซึ่งทำการตรวจวัด บริเวณเดียวกับโลหะหนัก พบว่ามีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก
- **คุณภาพน้ำแม่น้ำโก-ลก** อยู่ในเกณฑ์พอใช้ทุกจุดตรวจวัด
ผลการตรวจวัดโลหะหนัก จำนวน 3 จุดตรวจวัด คือ หมู่บ้านบูเกะตา หมู่บ้านนูริ๊ะ อำเภอแว้ง และสะพานท่าแพรก อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบว่าทุกพารามิเตอร์มีค่าต่ำมาก
- **คุณภาพน้ำแม่น้ำบางนรา** จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแม่น้ำโก-ลก พบว่า อยู่ในเกณฑ์พอใช้ทุกจุดตรวจวัด

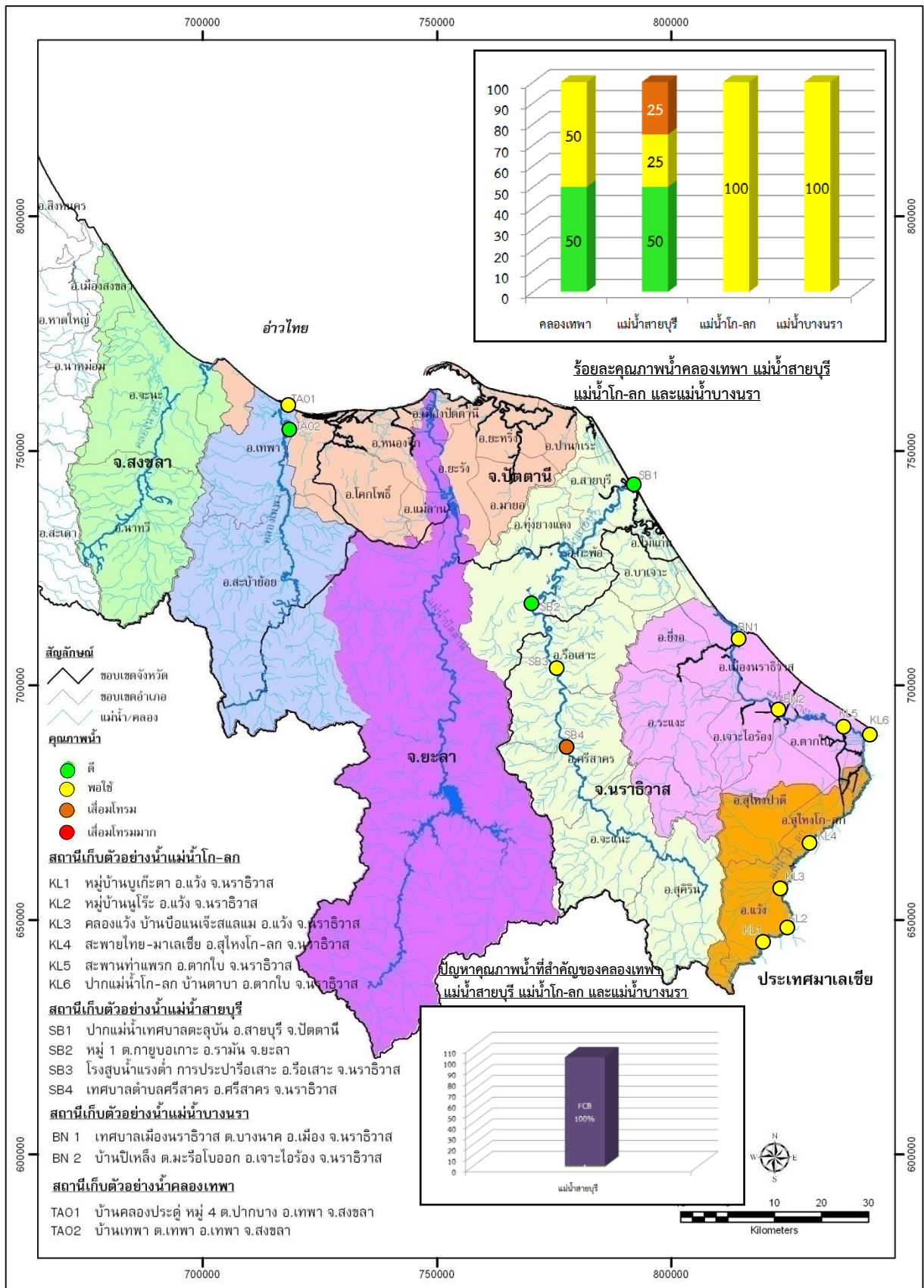
สรุป

จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555 จำนวน 11 แหล่งน้ำ พบว่า มีแหล่งน้ำที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 9 64 18 และ 9 ตามลำดับ คือ อยู่ในเกณฑ์ดี จำนวน 1 แห่ง คือ แม่น้ำสายบุรี เกณฑ์พอใช้ จำนวน 7 แห่ง คือ ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา คลองสาขาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา คลองสาขาคลองอู่ตะเภา แม่น้ำปัตตานี คลองเทพา แม่น้ำโก-ลก และแม่น้ำบางนรา เกณฑ์เสื่อมโทรม จำนวน 2 แห่ง คือ คลองอู่ตะเภาและคลองพะวง และอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก จำนวน 1 แห่ง คือ คลองสำโรง โดยคุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญที่พบส่วนใหญ่ คือ แบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB)

เมื่อพิจารณาคุณภาพน้ำในครั้งที่ 2 และครั้งที่ 1 พบว่าคุณภาพน้ำครั้งที่ 2 มีแนวโน้มดีขึ้น ทั้งนี้พิจารณาจากสัดส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมลดลง โดยในครั้งที่ 2 มีแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมร้อยละ 18 ในขณะที่ครั้งที่ 1 มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมร้อยละ 55

ตารางที่ 4 สรุปลักษณะคุณภาพน้ำแม่ น้ำปัตตานีและลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2555

เกณฑ์ คุณภาพน้ำ	ร้อยละคุณภาพน้ำ			
	คลองเทพา	แม่น้ำสายบุรี	แม่น้ำโก-ลก	แม่น้ำบางนรา
 ดี	50 บ้านเทพา อ.เทพา จ.สงขลา (TA02)	50 ปากน้ำแม่น้ำสายบุรี อ. สายบุรี จ.ปัตตานี (SB01) หมู่ 1 กายูบอเกาะ อ.รามัน จ.ยะลา (SB02)	-	-
 พอใช้	50 บ้านคลองประดู่ อ.เทพา จ.สงขลา (TA01)	25 โรงสูบน้ำแรงต่ำการประปารือเสาะ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส (SB03)	100 หมู่บ้านนุกะตา อ.แว้ง จ.นราธิวาส (KL01) หมู่บ้านนุไร่ อ.แว้ง จ.นราธิวาส (KL02) บ้านปือแนเจ๊ะสแลม อ.แว้ง จ.นราธิวาส (KL03) สะพานไทย-มาเลเซีย อ.สุไหงโกก จ.นราธิวาส (KL04) สะพานท่าแพรก อ.ตากใบ จ.นราธิวาส (KL05) ปากแม่น้ำโก-ลก บ้านตาบา อ.ตาก ใบ จ.นราธิวาส (KL06)	100 เทศบาลเมืองนราธิวาส อ.เมือง จ.นราธิวาส (BN01) บ้านปืเหล็งอ.บาเจาะ จ.นราธิวาส (BN02)
 เสื่อมโทรม		25 เทศบาลตำบลศรีสาคร อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส (SB04)	-	-
 เสื่อมโทรมมาก	-	-	-	-

รูปที่ 7 คุณภาพน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (คลองเทพา แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำโก-ลก และแม่น้ำบางนรา) ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

ตารางที่ 5 ค่าต่ำสุด-สูงสุด ค่าตัวแทนของคุณภาพน้ำที่สำคัญ และบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

แหล่งน้ำ	DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	TCB (MPN/100 มล.)	FCB (MPN/100 มล.)	NH ₃ (มก./ล.)	บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ
ทะเลสาบสงขลา	2.0-7.0 (5.7)	0.6-3.2 (1.0)	13-16,000 (502)	8-16,000 (177)	ND (ND)	FCB ได้แก่ SK06 และ SK13 ⁴
ลำคลองสาขาอุ้มน้ำทะเลสาบสงขลา	0.2-7.8 (5.7)	0.6-3.2 (1.0)	45-92,000 (502)	45-92,000 (177)	ND (ND)	TCB ได้แก่ UTC2 ³ และ RNC ³ FCB ได้แก่ UTC2 ⁴ และ RNC
คลองอู่ตะเภา	3.7-7.8 (4.8)	0.7-6.0 (2.6)	230-92,000 (2,048)	230-92,000 (1,264)	ND-0.06 (0.01)	BOD ได้แก่ UT03 ² TCB ได้แก่ UT13 ³ และ UT18 FCB ได้แก่ UT02 UT03 UT06 UT13 ⁴ UT14 UT17 และ UT18
ลำคลองสาขาคลองอู่ตะเภา	2.0-6.7 (5.5)	0.6-3.0 (1.0)	33-24,000 (3,676)	23-13,000 (246)	ND (ND)	TCB ได้แก่ UTS08 ³ FCB ได้แก่ UTS01 UTS07 และ UTS08 ⁴
คลองพะวง	2.8-6.0 (5.7)	2.9-4.9 (3.3)	79-1,300 (412)	22-450 (193)	ND (ND)	BOD ได้แก่ PV02 ²
คลองสำโรง	0.2-4.4 (0.6)	7.0-30.3 (23)	350,000-920,000 (540,000)	170,000-350,000 (262,000)	ND (ND)	DO ได้แก่ SL01 SL02 SL03 ¹ และ SL04 BOD ได้แก่ SL01 SL02 SL03 ² SL04 และ SL05 TCB ได้แก่ SL01 SL02 ³ SL03 SL04 และ SL05 FCB ได้แก่ SL01 SL02 SL03 ⁴ SL04 ⁴ และ SL05
แม่น้ำปัตตานี	5.0-7.0 (5.4)	0.6-0.9 (0.7)	350-54,000 (6,313)	350-14,000 (2,700)	ND (ND)	TCB ได้แก่ PT1 ³ FCB ได้แก่ PT1 ⁴
คลองเทพา	6.2-6.4 (6.3)	1.3-2.0 (1.7)	230-2,400 (1,315)	130-490 (310)	ND (ND)	ไม่มี
แม่น้ำสายบุรี	6.3-7.4 (6.6)	0.6-1.3 (0.9)	540-5,400 (1,880)	540-5,400 (1,053)	ND (ND)	FCB ได้แก่ SB4 ⁴
แม่น้ำโก-ลก	4.9-7.0 (6.4)	0.4-1.2 (0.6)	330-9,200 (1,883)	170-2,400 (1,860)	ND-0.09 (0.02)	ไม่มี
แม่น้ำบางนรา	4.0-6.4 (5.2)	0.6-0.8 (0.7)	230-1,300 (765)	230-1,300 (765)	ND (ND)	ไม่มี
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 2	≥ 6.0	≤ 1.5	≤ 5,000	≤ 1,000	≤ 0.5	คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหา พิจารณาดังนี้ DO ต่ำกว่า 2.0 มก./ล. BOD มากกว่า 4.0 มก./ล. TCB มากกว่า 20,000 MPN/100 มล. FCB มากกว่า 4,000 MPN/100 มล. NH ₃ มากกว่า 0.5 มก./ล.
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3	≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	≤ 0.5	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 4	≥ 2.0	≤ 4.0	ไม่ได้กำหนด	ไม่ได้กำหนด	≤ 0.5	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 5	< 2.0	> 4.0	ไม่ได้กำหนด	ไม่ได้กำหนด	ไม่ได้กำหนด	

หมายเหตุ : ¹ บริเวณที่มีค่า DO ต่ำสุด, ² บริเวณที่มีค่า BOD สูงสุด, ³ บริเวณที่มีค่า TCB สูงสุด, ⁴ บริเวณที่มีค่า FCB สูงสุด และ ⁵ บริเวณที่มีค่า NH₃ สูงสุด

Detectable หมายถึง ไม่สามารถตรวจวัดได้ เนื่องจากมีค่าต่ำมาก

ตารางที่ 6 ค่าต่ำสุด-สูงสุด ของค่าโลหะหนักและบริเวณที่มีปัญหา ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2555

แหล่งน้ำ	พารามิเตอร์ที่ตรวจวัด									บริเวณที่มีปัญหา
	Cd (มก./ล.)	Cr (มก./ล.)	Mn (มก./ล.)	Ni (มก./ล.)	Pb (มก./ล.)	Zn (มก./ล.)	Cu (มก./ล.)	Hg (มก./ล.)	As (มก./ล.)	
ทะเลสาบสงขลา	ND	ND-0.044	0.045-0.478	ND-0.017	ND-0.010	0.157-0.330	0.005-0.030	ND	ND-0.004	ไม่มี
ลำคลองสาขาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	ND-0.002	ND-0.041	0.022-0.452	ND-0.006	ND-0.039	0.143-0.290	ND-0.039	ND	ND-0.006	ไม่มี
แม่น้ำปัตตานี	ND	ND	0.008	ND	ND	0.289	ND	ND	0.001	ไม่มี
แม่น้ำสายบุรี	ND	ND	0.103	ND	ND	0.254	ND	ND	0.006	ไม่มี
แม่น้ำโก-ลก	ND	ND	0.021-0.055	ND	ND	0.195-0.323	0.011-0.016	ND	ND-0.002	ไม่มี
มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน	≤ 0.005	≤ 0.05	≤ 1.0	≤ 0.1	≤ 0.05	≤ 1.0	≤ 0.1	≤ 0.002	≤ 0.01	

หมายเหตุ : ND = Non Detectable หมายถึง ไม่สามารถตรวจวัดได้ เนื่องจากมีค่าต่ำมาก